

וַיֵּשׁ אֶהָבָה. יִרְאֶה, שִׁירָא אָדָם מִהֶקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּדִי שְׁלֵא יוֹרֵד מִנְכֶסְיוֹ אוֹ כְּדִי שְׁלֵא יָמוּתוּ בְּנָיו בְּחַיָּיו. נִמְצָא שָׁאֵם הִיָּה יוֹרֵד מִנְכֶסְיוֹ אוֹ אִם יָמוּתוּ בְּנָיו בְּחַיָּיו, הוּא לֹא הִיָּה יָרָא מִמֶּנּוּ, וּמִשׁוּם זֶה הִיָּה אוֹהֵב אוֹתוֹ, הִיָּרְאֶה וְהֶאֱהָבָה הִלְלוּ לֹא שֵׁם אֵת יִרְאֵת יְהוָה וְאֵת הֶאֱהָבָה שְׁלוֹ לְעַקֵּר, אֲבָל אֶהָבָה וְיִרְאֶה הֶעָקֵר שְׁלוֹ בֵּין טוֹב וּבֵין רַע, וּמִשׁוּם זֶה נִקְרְאוֹת הִיָּרְאֶה וְהֶאֱהָבָה הִלְלוּ עַל מִנַּת לְקַבֵּל פָּרֶס.

וּמִשׁוּם זֶה אָמַר הֶקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הַשְּׁבַעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם בְּצַבְאוֹת אוֹ בְּאֵילוֹת הַשָּׂדֶה אִם תַּעֲיִרוּ וְאִם תַּעֲזֹרוּ, אֵת הֶאֱהָבָה עַד שְׁתַּחֲפֹץ, שֶׁהִיא אֶהָבָה (שֶׁהִיא רַחֲמִים) בְּלִי פָּרֶס, (עַד שֶׁהוּא יַחֲפֹץ), וְלֹא עַל מִנַּת לְקַבֵּל פָּרֶס, שִׁירְאֶה וְאֶהָבָה עַל מִנַּת לְקַבֵּל פָּרֶס הִיא שֶׁל שְׁפָחָה, וְתַחַת שְׁלוֹשׁ רִגְזָה אֶרֶץ וּגּוֹמֵר תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלוֹךְ וְשְׁפָחָה כִּי תִירֵשׁ גְּבִירָתָהּ.

אֱלֹהִים זֶה מִן וַיֵּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר, הוּא הַנְּתִיב הַשְּׁלִישִׁי, יְהִי אוֹר י"ה אֲנִי"ר, אוֹר י', וְכַשֶּׁהֲנִקְדָּה הִזוּ מִתְעַטֶּפֶת (מִתְפַּשְׁט) בְּאוֹר הַזֶּה וְנַעֲשִׂית אוֹר, מִכָּאן נִמְשְׁכוּ כָּל הַהֲוִיּוֹת.

קָם זָקֵן אֶחָד, פָּתַח וְאָמַר: יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר, יְהִי אוֹר זֶה הַיָּמִין, וַיְהִי אוֹר זֶה הַשְּׂמָאל, שְׁבָכָל מְקוֹם וַיְהִי הוּא לְשׁוֹן צַעַר, וּמִשׁוּם כֶּף וַיְהִי הַיּוֹם, שֶׁזָּהוּ רֵאשׁ הַשָּׁנָה, שֶׁהוּא שְׂמָאל שֶׁהוּא דָן אֵת דִּין כָּל הָעוֹלָם, וּבִגְלָלָהּ נֵאמַר וַיְהִי אוֹר. וַיִּרְא אֱלֹהִים אֵת הָאוֹר כִּי טוֹב, זֶה הָעֲמוּד הַקָּמָצְעִי שֶׁהוּא טוֹב, וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ, בֵּין הָאוֹר - זֶה

לְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִין דְּלֹא נַחֲתִית מִנְכֶסְיוֹ, אוֹ בְּגִין דְּלֹא יָמוּתוּן בְּנוֹי בְּחַיָּיו, אֲשֶׁתַּפַּח דָּאִם הָוָה נַחֲתִית מִנְכֶסְיוֹ אוֹ אִם יָמוּתוּן בְּנוֹי בְּחַיָּיו דְּלֹא הָוָה דְּחִיל לֵיהּ, וּבְגִין דָּא הָוָה רַחֲמִים לֵיהּ, הָאִי יִרְאֶה וְאֶהָבָה לֹא שׁוֹי לְיִרְאֵת יְהוָה וְלֹאֶהָבָה דִּילֵיהּ לְעַקֵּרָא, אֲבָל רַחֲמִיו וּדְחִילוֹ עֵיקְרָא דִּילֵיהּ בֵּין טַב וּבֵין בִּישׁ, וּבְגִין דָּא אֲתַקְרִיאֵת הָאִי יִרְאֶה וְאֶהָבָה עַל מִנַּת לְקַבֵּל פָּרֶס.

וּבְגִין דָּא אָמַר קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא (שם), הַשְּׁבַעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם בְּצַבְאוֹת אוֹ בְּאֵילוֹת הַשָּׂדֶה, אִם תַּעֲיִרוּ וְאִם תַּעֲזֹרוּ אֵת הֶאֱהָבָה עַד שְׁתַּחֲפֹץ, דָּאִיהוּ רַחֲמִיו (ג"א דָּאִיהוּ רַחֲמִי) בְּלֹאוּ פָּרֶס, (עַד דָּאִיהוּ יַחֲפֹץ), וְלֹא עַל מִנַּת לְקַבֵּל פָּרֶס, דִּירְאֶה וְאֶהָבָה עַל מִנַּת לְקַבֵּל פָּרֶס (דף טו ע"א) אִיְהִי שְׁלֵשׁ שְׁפָחָה, וְתַחַת שְׁלֵשׁ רִגְזָה אֶרֶץ וּגּוֹמֵר (מִשְׁלִי ל לא) תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלוֹךְ, וְשְׁפָחָה כִּי תִירֵשׁ גְּבִירָתָהּ.

אֱלֹהִים דָּא מִן וַיֵּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר, אִיְהוּ נְתִיב תְּלִיתָאָה, יְהִי אוֹר י"ה אֲנִי"ר, אוֹר י', וְכַד הָאִי נִקְוֵדָה אֲתַעַטֶּפֶת (ג"א אֲתַפְשֶׁמַת) בְּהָאִי אוֹר וְאֲתַעֲבִידַת אוֹר, מִהֶכָּא אֲתַמְשְׁכוּ כָּל הַהֲוִיּוֹת.

קָם סָבָא חַד פָּתַח וְאָמַר, יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר, יְהִי אוֹר דָּא יְמִינָא, וַיְהִי אוֹר דָּא שְׂמָאלָא, דְּבָכָל אֲתֵר וַיְהִי אִיְהוּ לְשׁוֹן צַעַר, וּבְגִין דָּא וַיְהִי הַיּוֹם דְּדָא אִיְהוּ רֵאשׁ הַשָּׁנָה דָּאִיְהוּ שְׂמָאלָא, דָּאִיְהוּ דָן דִּינָא דְכָל עֲלָמָא, וּבְגִינָהּ אֲתַמֵּר (בְּרֵאשִׁית א) וַיְהִי אוֹר, וַיִּרְא אֱלֹהִים אֵת הָאוֹר כִּי טוֹב, דָּא עֲמוּדָא דְאֲמָצְעִיתָא דָּאִיְהוּ טוֹב, וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ (שם), בֵּין הָאוֹר דָּא אֶהָרֵן פְּהֵנָא, וּבֵין הַחֹשֶׁךְ דָּא קִרְחָא, אָמַר מִשָּׁה